

Mgr. Markéta Svobodová, Ph.D. (rozená Večeřáková)

Kontakt: svobodova@udu.cas.cz T +420 221 183 598

Pozice: vědecká pracovnice Oddělení umělecko-historické topografie

Zaměstnání:

od roku 1999 – nejprve odborná, později vědecká pracovnice ÚDU AV ČR
1997–1998 – kurátor, Muzeum umění Olomouc.

Studium:

2001–2007 – doktorské studium, Filozofická fakulta Univerzity Palackého, Olomouc, (2002–2004 přerušeno – mateřská dovolená)
1991–1996 – teorie a dějiny výtvarných umění, Filozofická fakulta Univerzity Palackého, Olomouc
1989–1991 – český jazyk a výtvarná výchova, Pedagogická fakulta Ostravské Univerzity, Ostrava

Pedagogická činnost:

Příležitostné odborné přednášky na VŠ (Fakulta výtvarných umění Ostravské Univerzity, FF Univerzity Palackého, FF Masarykovy univerzity v Brně), posudky diplomových prací.

Účast v grantových projektech:

2019–2021 – *František Kalivoda (1913–1971) v evropském kontextu: multimedialita, experiment, avantgarda a neoavantgarda* (GAČR 19-18891S) – odpovědná řešitelka

2016–2020 – *Proměny venkovské architektury s důrazem na vývoj v 19. a 20. století* (NAKI II, No. 190/DG16P02H023/D) – členka řešitelského týmu

2013–2015 – *Bauhaus a kultura v Československu. Českoslovenští studenti na Bauhausu 1919–1933* (GA ČR, 13-28594S) – řešitelka

2006–2009 – Juniorský grant GA AV ČR: *Osobnost a dílo architekta Františka Kalivody (1913–1971) v kontextu evropské avantgardy* – řešitelka

2002–2005 – Grantový projekt GAČR: *Čeští a slovenští studenti na Bauhausu* – řešitelka.

Účast na konferencích:

2019 – Vliv a odkaz Bauhausu, Praha

2015 – Pohřební obřady v různých liturgických tradicích, Praha

2009 – Dům Boží a brána nebe ve 20. století. Centrum pro studium demokracie a kultury Mikulov

2008 – 7. zasedání k problematice sepulkrálních památek, Praha

2005 – Žena Umělkyně na přelomu 19. a 20. století, Praha

2002 – Sport-Stätten-Kultur. Historische Sportanlagen und Denkmalpflege, Berlin.

Kurátorské projekty a další odborná či umělecká činnost:

2020/2021 – *Jan Rajlich 100 / Jan Rajlich - Art & Design*, Moravská galerie v Brně, odborná spolupráce.

2019 – *Bauhaus - ženy - Československo*, vila Tugendhat / Muzeum města Brna, autorka výstavy.

2018 – *Proměny venkovské architektury v 19. a 20. století na Moravě a ve Slezsku*, 14|15 Baťův institut, Zlín, spoluautorka výstavy.

2017/2018 – *Vlastislav Hofman (1884–1964). Pocta invenci / A Tribute to Invention*, Galerie výtvarného umění v Ostravě, kurátorka výstavy.

2017 – *Praha - centrum i periferie*, Windows Gallery Praha, ÚDU AV ČR, spoluautorka výstavy.

2015 – *Zdeněk Rossmann / Horizonty modernismu*, Moravská galerie v Brně, odborná spolupráce.

Ocenění:

V roce 2024 získala společně s Jindřichem Chatrným hlavní cenu v Národní soutěži Gloria musaealis v kategorii Muzejní publikace roku 2023 za knihu Kali – ARCH/FI-FO/TYPO. František Kalivoda (1913–1973). *Vize a návraty modernismu. / Modernist Visions and Revivals*.

Cena nakladatelství Academia za „nejlepší slovník nebo encyklopedickou publikaci za rok 2017“ dvojsvazkové knize *Umělecké památky Prahy. Velká Praha M/Ž*, ed. Dalibor Prix, Praha 2018 (uděleno editorovi knihy a kolektivu autorů).

Důležitá vystoupení v médiích:

Rozhovor pro Český rozhlas – Vltava, pořad „Mozaika“, k přednáškovému cyklu v Galerii Jaroslava Fragnera v rámci výstavy Filipa Šlapala „Bauhaus“, vysíláno 12. a 13. 3. 2019.

„Bauhaus a Československo“, 5 scénářů k 100letému výročí založení Bauhausu pro Český rozhlas – Vltava, pořad „Kontexty“, scénář: Markéta Svobodová, režie: Jiří Vondráček – vysíláno v dubnu 2019, viz archiv ČRo.

Bibliografie:

1) monografie:

Markéta Svobodová, *Hore zdar! Stavební strategie Klubu českých/československých turistů 1888–1949 (1989–2015)*, Praha: Artefactum, 2020.

Markéta Svobodová, *Bauhaus a Československo 1919–1938. Studenti, koncepty, kontakty / The Bauhaus and Czechoslovakia 1919–1938. Students, Concepts, Contacts*, Praha: KANT, 2016.

Markéta Svobodová, *Krematorium v procesu sekularizace českých zemí 20. století. Ideové, stavební a typologické proměny*, Praha: Artefactum, 2013.

3) články v odborném periodiku:

Markéta Svobodová, Brněnská avantgardní scéna mezi válkami. Meyerova přednáška v roce 1931 a jeho korespondence s Artušem Černíkem a Bedřichem Václavkem z let 1925–1926, *Bauhaus 100: Bulletin MG*, 2019, č. 80, s. 56–75.

Markéta Svobodová – Marta Sylvestrová, Ve světle nových objevů – Marie Rossmannová (1909–1983), *Bauhaus 100: Bulletin MG*, 2019, č. 80, s. 34–52.

Markéta Svobodová, Media Coverage and Criticism of the Bauhaus in the Czechoslovak Interwar Press, *Czech and Slovak Journal of Humanities – Historia Artium*, 2019, s. 106–119.

Markéta Svobodová, Architekt Václav Zralý – mezi modernitou a tradicí, *Fraktál I*, 2018, s. 98–103.

Markéta Svobodová, Peter Bücking – Werner David Feist – Friedl Dicker in Czechoslovakia between the wars. Articles by three Bauhaus Graduates, *Umění/Art* 2017, LXV, s. 396–405.

Markéta Svobodová, Výstavní a muzejní expozice Zdeňka Rossmanna po druhé světové válce, *Bulletin MG* 2015, č. 71, s. 4–14.

Markéta Svobodová, František Kalivoda, László Moholy-Nagy and the Left Front in Prague and Brno, *Umění* LXII, 2014, s. 141–153.

Markéta Svobodová, „Mein lieber Ka“. Letters from László Moholy-Nagy to František Kalivoda, 1933–1946, *Umění* LXII, 2014, s. 154–160.

Markéta Svobodová, Užžitá typografie a knižní grafika v díle architekta Františka Kalivody, *Umění* LIX, 2011, s. 426–436.

Markéta Svobodová, Českoslovenští studenti architektury na Bauhausu, *Umění* LIV, 2006, s. 406–419.

Markéta Svobodová, Když se led proboří... Lázně, plovárny a bazény v české architektuře 19. a 20. století, *Umění* XLVIII, 2000 [2001], s. 351–368.

Markéta Večeřáková, Změny liturgického prostoru v pražské meziválečné sakrální architektuře, *Umění* XLVI, 1998 [1999], s. 548–558.

Markéta Večeřáková, Krematoria v české architektuře 10.–30. let 20. století. Jejich historie, architektura a ideový obsah, *Umění XLV*, 1997, s. 72–92.

4) kapitoly v knize:

Markéta Svobodová, Scénografie a výstavnictví – dvě rovnocenné sféry v tvorbě Jana Rajlichy, in: Marta Sylvestrová (ed.), *Jan Rajlich 100. Mr. Brno* (kat.), Moravská galerie v Brně, Brno 2020, s. 281–321.

Markéta Svobodová, Ovesné Kladruby čp. 18 (Karlovarský kraj), Úhřetická Lhota čp. 24 (Pardubický kraj), Vigantice čp. 4 (Zlínský kraj), in: Ludmila Hůrková – Klára Mezihoráková (eds.), *Proměny venkovské architektury s důrazem na vývoj v 19. a 20. století – vybrané stavby*, Praha 2019, s. 77–87; 149–159; 161–171.

Markéta Svobodová, „Milý Vašku, Venco...“ Reflexe let 1928–1932 v dopisech Josefa Hausenblase, Vladimíra Němečka a Marie Rossmannové-Doleželové Václavu Zralému, in: Dagmar Černoušková – Jindřich Chatrný (eds.), *Do říše umění vede mnoho bran. Pocta prof. PhDr. Janu Sedlákovi, CSc. k nedožitým 75. narozeninám*. Brno: VUTIUM, nakladatelství Vysokého učení technického v Brně, ve spolupráci s Národním památkovým ústavem – územním odborným pracovištěm v Brně a s Muzeem Města Brna, 2018, s. 281–291.

Markéta Svobodová, Troubky-Zdislavice (Zlínský kraj); Vigantice (Zlínský kraj), in: Ludmila Hůrková – Klára Mezihoráková (eds.), *Proměny venkovské architektury s důrazem na vývoj v 19. a 20. století I*, Praha 2018, s. 209–231; 275–291.

Markéta Svobodová, Příběh prvního moravského krematoria, in: Kolektiv autorů, *PARK / SAD. Výstup semestrálního projektu ateliéru Text-Forma-Funkce Ostravské univerzity*, Ostrava 2018, s. 63–93.

Markéta Svobodová, Proti -ismům / mezi racionalitou a expresí. Vlastislav Hofman architekt / Against -isms / between rationality and expression. Vlastislav Hofman, architekt, in: Mahulena Nešlehová (ed.), *Vlastislav Hofman (1884-1964). Pocta invenci / A Tribute to Invention*, katalog výstavy, Galerie výtvarného umění v Ostravě, Ostrava 2017, s. 43–55.

Markéta Svobodová, Desakralizace hřbitovní architektury ve 20. století. Politické, společenské a estetické důsledky změn ve stavební typologii hřbitovních staveb, in: Walerian Bugel a kol., *Pohřební obřady v různých liturgických tradicích*, Olomouc 2015, s. 169–184.

Markéta Svobodová, Zdeněk Rossmann – virtuálním architektem v době hospodářské krize, in: Marta Sylvestrová – Jindřich Toman (eds.), *Zdeněk Rossmann / Horizonty modernismu*, Brno 2015, s. 96–117.

Markéta Svobodová, Masarykova chata na Šerlichu, Tyršův dům v Praze, Zimní stadion v Praze, Státní stadion v Praze, Městské lázně v Hradci Králové, Sokolovna v Praze na Vinohradech, Sportovní hala v Praze, Plavecký stadion v Praze Podolí, Tenisový dvorec v Praze, Rozhledna Bára u Chrudimi, in: Rostislav Švácha (ed.), *Naprej! Česká sportovní architektura 1567-2012*. Praha 2012, s. 124–127, 130–133, 150–153, 154–157, 162–165, 178–181, 204–207, 208–211, 244–247, 314–317.

Markéta Svobodová, Divadlo Disk, in: Rostislav Švácha (ed.), *Sial*. Praha 2010, s. 242–245.

Markéta Svobodová, Roškotovo divadlo v Ústí nad Orlicí, in: Igor Kovačević (ed.), *Theatre architecture in Central Europe* (katalog výstavy), Praha 2010, s. 352–356.

Markéta Svobodová, Architektonický vývoj sakrálních staveb Církve československé husitské ve 20.–40. letech 20. století, in: Aleš Filip – Norbert Schmidt (eds.), *Dům Boží a brána nebe ve 20. století. Studie k sakrální architektuře*. Synésis 2, Brno 2009, s. 84–97.

Markéta Svobodová, Historie a ideový obsah architektonického typu krematoria v meziválečném Československu, in: *Epigraphica & Sepulcralia II*, Praha 2009, s. 267–287.

Markéta Svobodová, Fotograf Jindřich (Heinrich) Koch, in: *Slovácko XLVII / 2005*. Společenskovědní sborník pro Moravsko-Slezské pomezí, Slovácké muzeum Uherské Hradiště 2006, s. 311–320.

Markéta Svobodová, Studentky z Československa na Bauhausu 1919–1933: Výmar – Desava – Berlin, in: *Žena Umělkyně na přelomu 19. a 20. století*. Sborník příspěvků z mezinárodní odborné konference ve Středočeském muzeu v Rožtokách u Prahy ve dnech 11. a 12. října 2005, Rožtoky u Prahy 2005, s. 333–344.

Markéta Svobodová, Architektur, Geschichte und Bedeutung von Masaryks Staatlichem Stadion Strahov. Sport-Stätten-Kultur. Historische Sportanlagen und Denkmalpflege. *ICOMOS - Hefte des Deutschen National Komitees XXXVIII*, Berlin 2002, s. 47–53.

5) katalogová hesla:

Markéta Svobodová, [hesla], in: Dalibor Prix a kol., *Umělecké památky Prahy. Velká Praha. M-Ž. 1. Malešice-Újezd u Průhonic*, Praha 2017.

Markéta Svobodová, [hesla], in: Dalibor Prix a kol., *Umělecké památky Prahy. Velká Praha. M–Ž. 2. Veleslavín–Žižkov*, Praha 2017.

Markéta Svobodová, [hesla], in: Pavel Vlček (ed.), *Umělecké památky Prahy. Velká Praha A–L*, Praha 2012.

Markéta Svobodová, [hesla], in: *Databáze divadelní architektury*, Divadelní ústav – Institut umění, viz: <http://www.theatre-architecture.eu/cs/databaze.html>.

Markéta Svobodová, [hesla], in: Anděla Horová (ed.), *Nová encyklopedie českého výtvarného umění. Dodatky*, Praha 2006.

Markéta Svobodová, [hesla], in: Pavel Vlček (ed.), *Encyklopedie architektů, stavitelů, zedníků a kameníků v Čechách*, Praha 2004.

Markéta Svobodová, [hesla], in: Soňa Ryndová – Vladislava Valchářová (eds.), *Povolání: architekt(ka)* (katalog výstavy), Nová Síň, Praha 2003.

6) recenze:

Markéta Svobodová (recenze), Cesta k Bratislavskému krematoriu, *Architektúra & Urbanizmus* 1–2, 2018, č. 52, s. 150–151.

Markéta Svobodová (recenze), Vize modernosti ve fotografiích Rudolfa Sandala ml. *Stavba* 4, 2018, č. 25, s. 22–23.

Další viz časopisy *Umění a řemesla*, *Umění/Art*, *Architekt*, *Stavba*, *A2*, *Literární noviny*, *Architektúra & Urbanizmus* (SK), *Fraktály* (SK), archiweb.cz.

7) popularizace:

Markéta Svobodová [hesla], in: Pavel Vlček (ed.), *Praha. Historické centrum a Průhonický park*, Praha: Foibos – České dědictví UNESCO, 2020.

Markéta Svobodová – Jiří Kuděla – Miroslav Zelinský, *Fenomén Bauhaus - příběh jedné školy*, Praha: Grada, 2019.

Markéta Svobodová, Století Bauhausu: Ženy z Československa ve škole umění a designu, *Roš Chodeš* 81, duben 2019, s. 8–9.

Markéta Svobodová, Zdeněk Rossmann – architekt, typograf, scénograf a pedagog evropského formátu, *Krásná Ostrava* 6, č. 4, 2018, s. 9–11.

Markéta Svobodová, Štvanice a Tesla Aréna. Z historie dvou pražských hokejových stadionů, *Dějiny a současnost* 4, 2015, s. 14–17.

Markéta Svobodová [hesla], in: Jakub Potůček (ed.), *Osobnosti a památky Prahy 10*. Praha: Foibos Books ve spolupráci s Městskou částí Praha 10, 2014.

Přednášková činnost pro veřejnost.